

**URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БиХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA**

Muvekita 4, 71 000 Sarajevo, Tel/Fax: ++ 387 (0) 33 26 47 40, www.revizija.gov.ba, e-mail: saibih@bih.net.ba

Broj :

**IZVJEŠĆE O REVIZIJI
SUDA BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2006. GODINU**

Sarajevo, ožujak 2007. godine

I MIŠLJENJE REVIZORA

- 1.1. Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je reviziju finansijskih izvješća **Suda Bosne i Hercegovine** (u daljem tekstu: Sud) za godinu koja se završava na dan 31.12.2006. godine.
- 1.2. Rukovodstvo Suda je odgovorno za finansijska izvješća, postupanje sukladno sa zakonima i propisima i uspostavljanje efikasnog sustava internih kontrola. Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje na osnovu revizije koju smo proveli.
- 1.3. Zakonska utemeljenost revizije sadržana je u Zakonu o reviziji institucija Bosne i Hercegovine ('Službeni glasnik BiH', broj:12/06). Reviziju smo obavili sukladno sa revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija – INTOSAI ('Službeni glasnik BiH', broj: 15/01). Ovi standardi zahtijevaju da reviziju planiramo i izvršimo na način koji nam omogućava da se u razumnoj mjeri uvjerimo da su finansijska izvješća sastavljeni sukladno sa važećom zakonskom regulativom i primjenljivim računovodstvenim standardima i da predstavljaju točan i istinit prikaz poslovanja. Revizija ocjenjuje i pouzdanost sustava internih kontrola kojima se osigurava primjena zakona i propisa, zaštita imovine, pouzdano izvješćivanje.
- 1.4. Revizija je, na osnovu uzoraka, ispitivala značajne transakcije koje potvrđuju iznose u finansijskim izvješćima, te dala ocjenu računovodstvenih načela prilikom sastavljanja finansijskih izvješća, procjenu odluka rukovodstva značajnih za sastavljanje finansijskih izvješća, usuglašenost sa zakonima i propisima, kao i ocjenu sustava internih kontrola. Smatramo da revizija koju smo izvršili pruža razumnu osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Prema našem mišljenju, revidirana finansijska izvješća za 2006. godinu predstavljaju, u svim značajnijim aspektima, realno i objektivno stanje na dan 31.12.2006. godine.

Bez namjere daljeg kvalificiranja našeg mišljenja skrećemo pozornost na unapređenje sustava internih kontrola i proces transformacije Ureda registrara (točke 3.1. i 3.2.).

Sarajevo, ožujak 2007.godine

II REVIZIJSKO IZVJEŠĆE

1. UVOD

Sud Bosne i Hercegovine¹ (u daljem tekstu: Sud), sa sjedištem u Sarajevu, osnovan je s ciljem osiguranja efikasnog ostvarivanja nadležnosti države Bosne i Hercegovine i poštivanja ljudskih prava i vladavine zakona na njenoj teritoriji.

Sud čine predsjednik i određeni broj sudaca, kako je to propisano navedenim zakonom. Sud ima svoj proračun, koji je sastavni dio Proračuna institucija Bosne i Hercegovine. Proračun Suda sadrži posebne stavke kojima se preciziraju proračunske potrebe za rad Odjeljenja I za ratne zločine i Odjeljenja II za organizirani kriminal, privredni kriminal i korupciju Krivičnog i Apelacionog odjeljenja. Sudu je u 2006. godini pružena i logistička podrška od strane Ureda registara za rad Odjela I i Odjela II.

2. OSVRT NA PREPORUKE IZ PRETHODNOG IZVJEŠĆEA

Ured za reviziju izvršio je reviziju poslovanja Suda za 2005. godinu o čemu je sastavljeno Izvješće o reviziji i prethodnu reviziju za 2006. godinu o čemu je sastavljeno i Sudu dostavljeno Pismo preporuka. Osvrtom na preporuke revizije koje su sadržane u ova dva dokumenta konstatirali smo da je Sud poduzeo određene aktivnosti na otklanjanju nedostataka i da je većina preporuka realizirana te da su određene aktivnosti u vezi primjene preporuka u toku. Navodimo pregled preporuka revizije i status njihovog rješavanja:

Realizirane preporuke:

- Sud je donio plan i program rada i osigurao referat o izvršenju krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera;
- Izvršen je popis sredstava i izvora sredstava za 2006. godine.

Aktivnosti koje su u toku:

- Unapređenja sustava internih kontrola rukovodstva u dijelu kontrole i evidentiranja finansijskih transakcija, planiranja i praćenja izvršenja proračuna kao i izvješćivanja o radu Suda;
- U toku su aktivnosti oko unapređenja procesa planiranja odnosno rade se pripreme i educira osoblje za projektno i strateško srednjoročno planiranje.

¹ Zakon o Sudu BiH ('Službeni glasnik BiH', br. 29/00, 15/02, 16/02, 24/02, 3/03, 37/03, 42/03, 4/04, 9/04, 35/04, 61/04).

3. NALAZI I PREPORUKE

3.1. Sustav internih kontrola

Revizija je izvršila ispitivanje sustava internih kontrola, administrativnih i računovodstvenih procedura i kvaliteta financijskog upravljanja u Sudu. Cilj ovih ispitivanja je bio da se uvjerimo u kojoj mjeri su operativni ciljevi ostvareni i koliko su pouzdani podaci na kojima se baziraju godišnja financijska izvješća, te da li je financijsko upravljanje sukladno sa postojećim propisima.

Ministarstvo financija i trezora BiH, dostavilo je svim korisnicima proračuna Praktični vodič za efikasnu internu kontrolu u institucijama Bosne i Hercegovine² koji sadržava smjernice u vezi izrade pravilnika o internim kontrolama. Vodič je usvojen u okviru Akcionog plana od strane Vijeća ministara i baziran je na, u svijetu, široko prihvaćenom modelu sustava internih kontrola od pet komponenti i to: kontrolnog okruženja, procjene rizika, kontrolnih aktivnosti, informacija i komunikacija, monitoringa.

Sud je poduzeo aktivnosti na izradi Pravilnika o internim kontrolama koji omogućava primjenu navedenog modela internih kontrola. Odgovornost za uspostavljanje sustava internih kontrola vezana je za rukovodstvo Suda, obzirom da će uvođenje sustava internih kontrola zasnovanog na modelu od pet komponenti najviše koristiti rukovodstvu, jer će takav sustav osigurati (u razumnoj mjeri) zaštitu poslovanja od eventualnih prijevara, grešaka ili zlouporaba.

Ured za reviziju podržava aktivnosti na izradi ovakvog modela pristupa uspostave sustava internih kontrola, te preporuča Sudu da ubrza aktivnosti na izradi navedenog Pravilnika o internim kontrolama koji će se bazirati na danim smjernicama, a sve u cilju otklanjanja rizika od eventualnih grešaka i zlouporaba u poslovanju Suda.

Revizija je uvidom u dokumentaciju ustanovila da je osnova korištenja prostora u kojem je smješten Sud, sadržana u Odluci Visokog predstavnika, kojom se utvrđuje pravo vlasništva i pravo korištenja određenih zgrada i zemljišta u kompleksu «Ramiz Salčin» (bivši «Viktor Bubanj») u Sarajevu, broj: 44/02 («Službeni glasnik BiH», broj 33/02). Točkom 3. spomenute Odluke, regulirano je da će se zgrada i zemljište u okviru kompleksa «Ramiz Salčin» trajno koristiti za smještaj Suda Bosne i Hercegovine, Tužiteljstva Bosne i Hercegovine i drugih pravosudnih institucija Bosne i Hercegovine. Prema točkama 1. i 2. spomenute Odluke, pravo vlasništva na predmetnoj nekretnini utvrđeno je u korist Bosne i Hercegovine - zajedničke institucije Bosne i Hercegovine.

Sukladno sa točkom 5. predmetne Odluke Visokog predstavnika, potrebno je da se izvrši uknjiživanje, odnosno upis prava vlasništva na zgradi i zemljištu u okviru kompleksa «Ramiz Salčin» (bivši «Viktor Bubanj») u Sarajevu u korist Bosne i Hercegovine - zajedničke institucije Bosne i Hercegovine.

Zajedničke institucije Bosne i Hercegovine u svojim poslovnim knjigama trebaju osigurati evidentiranje i iskazivanje ove imovine, kako u pogledu vlasništva tako i u pogledu vrijednosti, a sukladno sa MRS 16-Nekretnine, postrojenja i oprema. Smatramo da bi Zajedničke institucije Bosne i Hercegovine, sa korisnicima imovine trebale potpisati ugovore o korištenju kojim će regulirati način čuvanja, održavanje i zaštitu, koja proizlazi iz dodijeljenog im prava korištenja.

² Pogledati Instrukciju za razvoj i održavanje sustava internih kontrola od 08.03.2005. godine koju je sačinilo Ministarstvo financija i trezora BiH i Akcioni plan za uspostavu sustava internih kontrola u institucijama BiH koji je predložila radna grupa za izradu i provođenje akcionog plana za jačanje sustava internih kontrola koju je imenovalo Vijeće ministara Odlukom broj: 277/04 od 16.12.2004. godine.

Sustav internih kontrola rukovodstva u dijelu koji se odnosi na provođenje procedura nabavki nije u potpunosti zadovoljavajući. Naime, testiranjem procedura javnih nabavki otvorenim postupkom, 'Službeni glasnik BiH', broj:15/06 od 06.03.2006.godine, utvrđeno je da tehnička specifikacija, opis posla/zadatka za lotove nabavke, nije sačinjena na jasan i precizan način, te da Izvješće o kompletnom postupku nabavke nije sačinjeno i dostavljeno Agenciji za javne nabavke u zakonom predviđenom roku. Na osnovu iste Odluke Sud je proveo i konkurentski postupak, Obavještenje o nabavci objavljeno je u 'Službenom glasniku BiH', broj: 36/06 od 15.05.2006., za odabir dobavljača za lotove za koje dobavljač nije odabran u otvorenom postupku. Utvrđeno je da tehnička specifikacija, opis posla/zadatka nije sačinjena na jasan i precizan način, te da je umjesto računarske opreme na osnovu odabrane ponude sa cijenom od 4.399,21 KM, zaključen ugovor o kupovini laptopa (rn: FAS-2495-V, 5.489,64 KM), koji nije bio predmet ponude u konkurentskom postupku jer se nije tražio u tehničkoj specifikaciji za nabavku (razlog ove nabavke, prema izjavama komisije, je donacija četiri računara, koja je dobivena nakon već raspisanog tendera).

Sud je dužan dosljedno primjenjivati Zakon o javnim nabavkama, tenderska dokumentacija mora biti jasna i precizna da ne dovodi ponuđače u dvojbu o predmetu nabavke, a ugovori o nabavci moraju se sklapati sa dobavljačima sukladno sa odabranim ponudama, prema zakonom utvrđenoj proceduri nabavke. Također Sud mora poštivati zakonsku obavezu slanja izvješća o postupku nabavke Agenciji za javne nabavke.

3.2. Informacioni sustav Suda

Ured registrara je uspostavio dobru informaciono komunikacionu infrastrukturu pomoću koje su povezani informacioni sustavi Suda i Tužiteljstva. Radi se o centraliziranom sustavu gdje se na jednom mjestu nalaze zajednički smještajni kapaciteti, a gdje upravljanje kontrolnim funkcijama vrši osoblje Ureda registrara. U narednom periodu očekuje se uvođenje softverskih aplikacija i baza podataka u institucije Suda BiH i Tužiteljstva, čime bi se umnogome poboljšala efikasnost osnovnih poslovnih funkcija. Ured za reviziju preporuča da se izvrši detaljna analiza potreba i specifičnih zahtjeva u pravosudnim institucijama po pitanju aplikativnog softvera, kako bi se što bolje iskoristila suradnja sa Uredom registrara.

Trenutno ne postoje jasna zaduženja, kao ni raspodjela obveza i odgovornosti informatičkog osoblja Suda, Tužiteljstva i Ureda registrara. Radi bolje organizacije i efikasnosti u poslovanju potrebno je izvršiti jasnu sistematizaciju radnih mjesta sa precizno definiranim obvezama i odgovornostima svih uposlenih, koje će odgovarati specifičnostima posla i sposobnostima uposlenih. Ured za reviziju je utvrdio da Sud i Tužiteljstvo nemaju kreirane interne akte i procedure za korištenje informacionih sustava, a kako je u fazi Plan tranzicije, Ured za reviziju predlaže:

Predvidjeti preuzimanje postojeće informaciono komunikacione infrastrukture od Ureda registrara pri čemu treba znati da se radi o jedinstvenom sustavu koji se ne može razdvojiti na dva odvojena sustava za Sud i Tužiteljstvo.

Osigurati preuzimanje postojećih procedura i kompletne dokumentacije vezane za informacioni sustav od Ureda registrara. Kreirati procedure za testiranje rezervnih kopija i plan za oporavak sustava u slučaju neželjenih katastrofa.

Osmisliti način pravovremene i adekvatne popune radnih mjesta u Sudu i Tužiteljstvu kako bi se postojeći informacioni sustav naslijedio, a da se pri tome održe sve implementirane funkcije. Kreirati interni sporazum između Suda i Tužiteljstva o načinu i pravima korištenja i administracije budućeg zajedničkog informacionog sustava.

4. KORESPONDENCIJA

Sudu je uručen nacrt Izvješća o reviziji za 2006. godinu, na razmatranje i dostavljanje komentara na nalaze revizije.

U ostavljenom roku od 15 dana, Sud je dostavi svoje komentare na nalaze sadržane u Izvješću.

Po našem mišljenju, Sud nije dostavio nove dokaze i činjenice koje bi uticale na izmjenu nalaza sadržanih u nacrt izvješća.

U prilogu Izvješća dostavljamo vam komentare Suda.

Koristimo ovu priliku kako bi smo izrazili zahvalnost za ljubaznost koja nam je ukazana od strane svih uposlenih Suda kojima smo se obratili za pomoć i od kojih smo tražili informacije i dokumente za učinkovito obavljanje naših obveza.

**ZAMJENIK GENERALNOG
REVIZORA**

mr. Dragan Kulina

GENERALNI REVIZOR

Milenko Šego

Prilog 1.

PREGLED TRAŽENOG, ODOBRENOG I IZVRŠENOG PRORAČUNA ZA 2006. GODINU

Red. broj	Vrsta rashoda	Prijedlog proračuna za 2006.god.	Odobreni proračun za 2006.god.	Promjena strukture proračuna	Tekuće rezerve	Donacije	Ostalo ³	Ukupno proračun (4+5+6+7+8)	Izvršenje proračuna sa 31.12.2006.	Razlika (9-10)	Indeks (10/9)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
I	Tekući izdaci	7.235.324	4.900.000	0	0	0	237.661	5.137.661	4.771.482	366.179	93
1.	Plaće uposlenih	4.538.449	3.300.000	-100.000	0	0	0	3.200.000	3.082.584	117.416	96
2.	Naknade troškova uposlenih	769.091	378.000	0	0	0	0	378.000	245.060	132.940	65
3.	Putni troškovi	57.000	57.000	-30.000	0	0	0	27.000	21.990	5.010	81
4.	Izdaci telefonskih i pošt. usluga	85.000	85.000	0	0	0	0	85.000	80.822	4.178	95
5.	Izdaci za energiju i kom. usluge	144.799	144.799	0	0	0	0	144.799	130.348	14.451	90
6.	Nabavka materijala	80.000	80.000	0	0	0	0	80.000	49.066	30.934	61
7.	Izdaci za usl. prijevoza i goriva	20.000	20.000	0	0	0	0	20.000	7.724	12.276	39
8.	Unajmljivanje imovine i opreme	10.000	10.000	0	0	0	0	10.000	0	10.000	0
9.	Izdaci za tekuće održavanje	93.397	93.397	-70.000	0	0	0	23.397	13.865	9.532	59
10.	Izdaci za osiguranje	37.588	37.588	0	0	0	0	37.588	9.464	28.124	25
11.	Ugovorene usluge	1.400.000	694.216	200.000	0	0	237.661	1.131.877	1.130.559	1.318	100
II	Kapitalni izdaci	161.000	100.000	0	0	0	0	100.000	95.935	4.065	96
1.	Nabavka građevina	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.	Nabavka opreme	161.000	100.000	0	0	0	0	100.000	95.935	4.065	96
3.	Nabavka ostalih stalnih sreds.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
III	Programi posebne namjene	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1.		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
IV	UKUPNO	7.396.324	5.000.000	0	0	0	237.661	5.237.661	4.867.417	370.244	93
	Broj uposlenih	128	90						105	15	0

³ Odluka Visokog predstavnika broj 220/04, sukladno Direktivi visokog predstavnika od 28.10.2005.god